

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 24. Ipse pauper Conueniebat vt Deus laruatus veniret, sicut dixit Moysi:
larua autem secretior erat paupertas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

D. Avo. *genitrix sponda, fontes culpa, aterna pena via, n-*
Str. 48 *trix gehenna, abyssus in fatiatis, qui nunquam*
ad fra. in dicit sufficit. Omnia in homine senescunt vitia sola
Evem. de auaritia inuenescit Scire sufficit quod peccati
extra ora- radicata vnius Apostoli traxerit illum ad horreum
rio. ad dam ipsius Dei venditionem, sicut reipsa vendi-
med. dit illum eius inimicis, quem ipsi eodem hoc
 fecerit vitio crudeliter interfecerunt, ne bonorum
 patenterent iacturam. Porro carnis concupiscen-
 tia & delictorum appetitus: quae non producit
 flagitia, quis eo vltimo mundum perdidit vt Deus
 illum coactus fuerit submergere diluio? quis
 ciuitates illas Sodomae scdo vallauit incen-
 dio, & in cinerem selegit fertilitate Paradiso
 conferendas? quis virtutes destruit, honorem ad-
 dimit, & furatur facultates? quis hominem red-
 dit spurcissimum animal? Exemplo tibi sit pro-
 digus.

XIV.
 Et qua-
 nam ex
 luxuria

Cum igitur tres habeamus fontes & malorum
 omnium ac criminum radices, nec non tria pra-
 cipua naturae humanae vulnera: veniens de caelo
 medicus illa sanaturus, quoniam obsecro, adferre
 oportere eum medicamina, nisi illis opposita?
 primum hoc egit vitens exemplis in se ipso &
 vitae suae moribus integerrimis, & multo magis
 postmodum in cruce mortuus. Si igitur ad hoc
 venit, quò aliò modo venire conueniebat, nisi
 pauperem, humilem, & afflictum? an ergo venire
 expediebat eum pompa fastuque iurgidū vt no-
 stram depimeret ipse superbiam? ablic omnino:
 An ergo veniret diuitijs opulentus superfluum
 illarum cupiditatem eradicatorus? nequaquam.
 An ergo descenderet delictijs affluens alee Salo-
 mon, earum damnaturus superfluitatem? non
 expediebat. Si contrarium a suo curetur contra-
 rio, qua ratione horum malorum medicus acce-
 deret nisi virtutum medicamentis vitijs omni-
 no contrarijs? Non aliter haec virtutum & e-
 xemplorum vitae illius emplastra effectum opera-
 rata sunt in sanctis optatissimum. Quis obsecro
 tam omnis expertis rationis, qui contuitus crea-
 torem caeli, Dominum Angelorum, & beatorum
 gloriam in habitu & figura adeo humili ac pau-
 pere, vt non habeat vbi caput suum reclinet, tot
 penis & afflictionibus attritum, tam varia tor-
 mentorum genera perferentem, nō admittatur sal-
 tem aliquid eius imitari, quod in illo conspicit:
 saltem ne consentiat, vt medicina adeo pretiosa
 suo priuaretur effectu? quae superbia (loquor cum

L. de Ago. suo priuaretur effectu? quae superbia (loquor cum
Christ. 6. D. Aug.) sanari potest si hac filij Dei profunda
11. vi. su. non sanetur humilitate? quae potest auaritia re-
Hom. 30. parari, si extrema hac Domini huius non repa-
Nh. 41. retur paupertate? Quae voluptas & carnis appe-

tentia relaxabitur? si vitae austeritate quae
 Christus suam ab omni lae purissimam, tractat,
 minime relaxatur? His suppositis aptissime
 dixit Propheta, vbi Hierusalem vt gaudio mag-
 nanimis exultet quia venit tibi. Infirmus optat
 medicum, tantoque gaudet alacritus eo conspe-
 cto, quanto magis in illa venit figura, illaque ad-
 ducit medicamina quae curanda illius infirmi-
 tati sunt opportunita. Venit hic de caelo tibi
 medicus tuas medicaturus infirmitates, plagas-
 que sanaturus: tanto ergo tibi est amplius exul-
 tantium, quanto magis videris illum illo scema-
 te descendente, tibi magis conuenienti: Hoc
 est in habitu formaque pauperis, humilis, & af-
 flicti.

§. 24. Ipse pauper. Conueniebat vt Deus lar-
 manus veniret sicut dixit Moysi. Larua autem
 secretior erat paupertas.

Porro non solum rationi consonum erat, vt
 sic veniret quatenus coram oculis nostris
 exterius emplastrum applicaret exemplorum
 operumque exteriorum nostrorum criminum
 infirmitatibus, sed etiam efficeret & compoueret
 ipsas medicinas, quae animae nosse curarent ef-
 ficaciter interiora Remedium praefens & efficacis,
 quo resister omnes animae entratur infirmita-
 tes, est ipsa diuina gratia, fuit caelestis, sancta
 Sacramenta, quorum effectus ad intima cordis
 peruenit. Haec cuncta per passionem suam cre-
 effecturus: etenim in morte illius nostra vivebat
 vita, in illius vinculis nostrorum absolutio pec-
 catorum, in eius lacrymis nostra laceritia, in eius
 ignominijs nostra dignitas. Crucis illius mors
 ea erat, quae in nobis gratiam operaretur diui-
 nam, nostrorum scelerum indulgentiam, cum a-
 terio Patre reconciliationem, & sanctorum effi-
 caciā, virtutemque Sacramentorum. Haec no-
 bis caelum aperiret, nostrorum debitorum de-
 leret Chyroglyphum, nos suscitaret, filiosque Dei
 crearet, ius tribueret, & opum illius regnorum-
 que possessionem.

Ad talem subeundam passionem & mortē for-
 tē deberet venire summa Maestate tumidus, im-
 mensa pompaticae celsitudinis & exercitijs sti-
 patus Angelorum? nullatenus: si namque talis a-
 desset quis illi moueret audaculus persecutione: vt opente
 quis vel femel imaginaretur illi manus iniiceret: vt opente
 quis mortalium captiuum duceat: quis iudex
 condemnare, sed vel traheret ad tribunal, diem
 que dicere? quis cogitate praesumeret mortis
 in.

in illum seire sententiam crucisque eum affige-
 re: *Et non cognouissent, nisi quoniam Dominum glo-*
ria crucis eius. Homini eiusq; omnimodo ho-
 mo contemebat, vt Dominus hic in cruce more-
 retur millenis exagitatibus cruciatibus: ad hoc ju-
 sti erat vt larvatus adueneret. Quomodo trans-
 figurate se melius poterat, quoniam ipsi quia suis
 oppellere: quia ratione suas aptius caelestes
 abscendere diuitias, quam nostra paupertate, su-
 premam suam & immensam Maiestatem nostram
 nisi humilitate: gloriam suam infinitam nostris
 nisi calamitatibus? nemo melius quam Isaias.
 11. *Uen tu es Deus ascendens in caelum, Deus israel saluator.*
 12. *Quia tu es Deus saluator uenire debebat transformatus*
& abscendens.
 Quomodo reor spectat illud, quod Dominus
 Moysi respondit. Ardenter optabat Moyses vt
 Deum illi locutus, seipsum illi clarè reuelaret: Ita
 vt aperiret Maiestatem, diuitias, & faciem illius di-
 re posset gloriam contemplari: quocirca sic pre-
 cauit. *Quoniam uide mihi faciem tuam.* Cui Deus: hoc
 uouquam fecero: non enim uidebit me homo
 & uita, nec tibi uita superest, si faciem meam
 aperire contempseris, hoc autem indulgebo tibi:
 Habes in spelunca Petre & me coram te tran-
 sferre manum tuam tuis superponam oculis,
 & illos cooperiam, ne clarè faciem meam uideas,
 & cum transieris, humeros meos conspicies. *Ego*
transi coram te & ponam manum meam, &c.
 praedicta se nobis hic offerunt: notanda mytte-
 ras sed illi tantum iohateamus quod ait, Moyses
 in uita posse uideri se dimittit eius facie con-
 spiciat quomodo dicere potest hoc? si au ignoramus
 uiam aeternam consistere in illius facie con-
 templatione: Haec est gloria nostra, haec uisima
 beatitudo, qua speramus Deum uidere facie ad
 faciem, ut illud Iouannis in nobis impletur. *Cum*
in gloria apparuerit similes ei erimus: quoniam uidebimus
faciem eius sicuti est. Insuper hic aperitur Sacramentum.
 13. *Insuper enim Ruperto Abbate symbolum hic*
notus nostrae signari redemptionis, quae fiet
transi coram Domino coram Moysi id est, populo
Iudaico, quem Moyses praefigurabat, & ratio
laudat in hoc transitu faciem illius minime
conspiceret, si namque illum uideret minime
uideret.
 Haec ea ratio est, quare uita hominis consistit
 in morte Dei, quem pati oportet exalta-
 tum in cruce, vt ipse Nicodemo declarauit in fi-
 gura superans aenei quem Moyses exaltauit in
 caelum. Quocirca crebro dixit. *Copiet exaltari*
filium hominis. In hac morte uita latebat mundi.
 Hactenus scribit Apollolus in hoc sacrilego lu-

darorum delicto, quò Christum crucifixerunt
 mundi salutem consistere. *Delictum eorum diu-*
ria sunt mundi: nò ex parte illa, quae Iudaei Chris-
sum occiderunt, sed quia ipse mortem recepit &
perulit: ut die Veneris explicauimus. Si Dei fi-
 lius manifestus uenisset, palam coram Iudaeis
 diuitias suas patefaciens caelestes, Maiestatem suam
 & gloriâ reuelans infinitam, nò illum captiuum
 duxissent, non illum crucifixerunt, non occidissent.
 Conueniens itaque erat vt larvatus & trans-
 figuratus in illa forma ueniret, quae huic maxi-
 me conueniebat. Quoniam est haec, nisi paupe-
 ris, humilis, & afflicti: quia pauper & humilis il-
 le est, cui nulla defertur reuerentia, quae audacter
 capi praecipunt Iudices, quem impetreturè ra-
 piunt apparitores, quem absque ullo scrupulo
 trahunt de tribunali ad tribunal, nec uerentur ad-
 uersum eum profiteri testimonium licet falsum,
 nec sibi cauent ministri ab inferendis illi iniu-
 rijs, non habet qui partes eius defendat, non ad-
 uocatum qui scilicet causam eius uocatur.
 In hac figura seipsum proposuit per os Dauid
 in illo psalmo, qui ad litteram de ipso loquitur.
Dominus Deus saluus mea, &c. adiutorium sum (in-
 quit) *in die descendens in lacum, factus sum si-*
eus homo sine adiutorio. Non plures me fecerunt
 quam mortuum, quem in sepulchrum deiciunt,
 qui sepultura traditus cum sit, non est qui illius
 de caetero recorderetur. Habuerunt me ut pauperem
 omni subsidio destitutum, qui nulli sibi habeat
 adiutorem. *Sicut homo sine adiutorio:* Vnde nul-
 la seruata reuerentiâ quidlibet in me moliti
 sunt: vt eos nec timor retineret futurum ali-
 quem qui mortem meam ab eis repeteret: nec
 esset aliquis, qui illos cohiberet aut meam co-
 ram Iudice prosector defenderet innocentiam.
 Nec aliter se res habuit: idcirco namque mortis
 contra illum uoluerunt impauidi sententiam: et
 in illum habuerunt ut hominem communem,
 pauperem ab omnibus derelictum, à nemine
 propugnatum, quem omnes receperunt.
 Euidenter hoc declarauit summus Pontifex
 Caiphas: ille etenim tulit in eum sententiam
 dū ait. *Expedit, ut unus moriatur homo,* &c. quia
 nomen, quò Christum appellauit, hoc erat *unus*
homo q. d. nihil est quod ab occidendo illum nos
 remoueret, non enim in illo quidquam conside-
 ramus estimatione dignum: non diues est, non
 Maiestate fulget, non gaudet protectore, uirum
 non habet autoritatis in defensione, nec princi-
 pē in protectore. Nihil habet ultra esse hominis,
 quibuslibet pauperibus & mundi abortiuis com-
 mune. Ex praedictis figuram formamque collige-

IV. Sed vt pauper & larvatus aduenit

76. ff. 47. 52.

V. Aliter eū uo crucifixissent,

IV

in qua dicitur ipsum à sanctis Patribus tantopere desiderari: non diuitem, non gloria sublimem, non eam maiestate splendidam, quã descendit daturus legem, & terrore quo percellit uerum populum sed & ipsum amicum sibi & familiaritatem Moysen. Facetur enim. *Exterius sum & tremebundus, sed despectum, contemptum, pacis, dolentibusque repletum, qui sciat & gultet infirmitates & sic omni ope & opera nudetur aliena, ut dolores omnes & ignominie in eum possint iussere, velut in mare flumina.* Hoc est:

Hebr. 11. 21.

Isa. 53. 2.

Virum dolerum. Desiderauimus eum despectum, & nonissimum uirorum, & scientem infirmitatem. Adhuc igitur ueniat pauper & humilis: quis enim magis quã pauper habetur despectui quis magis derelictus, & in angulum reiectus quã laborans egestate? quis porcis & persecutionibus magis opulens, quã omnium indignus? quis magis expertus necessitate & infirmitate quã omnibus exutus facultatibus? quis minori gaudet adminiculo contra persecutiones, infirmitates, dolores, ignominias, iniurias, violentias quã reum inopis humanarum? Hic concessio prudentissimè vates Zacharias rationes suggerens lætitiæ urbi Hierusalem ex huius Domini aduentu, illum proponit pauperem & humilem: talis etenim erat illi necessarius, & talem eum SS. Patriarchæ & Prophetæ desiderauerunt.

§. 25. *Ipsè pauper, &c. Tu quoque in sanguine testamenti. Terrenis opibus inops uenit Christus, sed cælestibus sic diues, ut nouum illius probat testamentum veteri superioris, quod animalium sanguine firmabatur.*

77 Christi thesauri latent in eius sanguine.

Non hæsit hic Præpheta proponens & nuntians Dominum hunc pauperem: si namque hoc solum fuisset, frustra Hierusalem ob eius aduentum ad cordis excitasset lætitiã: quandoquidem modicam inferre potest illius aduentus lætitiã, qui pauper tantum est, nudusque omnibus, sed ulterius progreditur declatans, quod quacuvis terrenis, temporalibus, & mundanis ueniat inops diuitijs: affluat tamen cælestibus, æternis, & diuinis illæ æterni ueræ sunt, & exhilarare possunt animam, uerum infundere pãnitium & solamine cordis intimã dedemulcere. Hoc agit uaticinicus: oculos auertens à Hierusalem cui loquebatur, & conuertens ad Dominum. Hinc sic eum est allocutus: *Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti uinilos tuos*

de lacu in quo non erat aqua. An eius uideri satagis diuitias? perpende præcepta & legata, quæ suo mândat testamento: oculos conijce in illa boua, quæ legat & de quibus disponit, illa suo sanguine & morte confluans. Tu quoque in sanguine testamenti tui, &c. Præclara sunt hæc uerba, tanque aperta, & eminentem conuenient prophetiã, ut quia ex illis Iudæi perfectè conuincitur peruersa, proclatantur Rabini & Iudæorum doctores illa corumpere, certum aliquid addendo punctum (etenim ad scripturam Hebraicam sufficit uoum punctum) ut sensus mutetur, de qua peruersa nequitia conuincunt illi. Et talis Doctores Catholici nomina: in auctor mocha. H. demus, ut doctrinã, ita pietate celebri. Primus: 44. proponit Præpheta oculus Hierusalem Regem hunc pauperem, atque illi: *Ecce Rex tuus, &c. & ipse pauper:* potest, ne huic soli insisteret paupertati, confestim oculos suos ad ipsum dirigit Dominum. illa colloctus diuitias aperit immensas, quas sub illi paupertate ad mundi salutem gerebat absconditas, atque illi: *Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti, &c. Tu ipse, Domine mi, qui pauper spectante Hierusalem ingressus es, opulentissimus es, & sanguinem habes uentis conclusam adeo pretiosum, ut eius uirtute infans, redemeris & de lacu sine aqua captiuos tuos eduixeris. Non hoc solum attendendũ, quod pauper sis, sed quod tu quoque distitans sis & potentissimus, in sanguine id est in uirtute, merito & efficaciam tu sanguinis, iuxta communem S. Scripturam: In te oripiar à tentatione, & in Ps. 17. 6. Deo meo transgrediar murum. In te inimicos non timetis uentilabimus coram te in nomine tuo speramus in surgentes in nobis Quantum conijcio huic alludit Apostolus, adscribens uirtuti meritoque sanguinis huius Domini libertatem, humanique generis redemptionem. *Quem proposuit propitiacione in sanguine ipsius.* Itaque, quod præpheta dicit. *In sanguine tuo, dicit Apostolus: in sanguine ipsius* O pretiosum sanguinem, quantum in thesauro completur, quandoquidem hic solus sufficit omnibus totius mundi soluendis debitis, licet infinitis, & hinc tradendo pro captiuis omnibus per peccatum, qui omnem excedit numerum: deinde ut integrè & perfectè ex rigore satisfiat pro quocumque debito quo genus humanum Deo mandabat obstrictum. O sanguinem adeo pretiosum, ut in uirtute illius, & merito debita soluantur pretij infiniti, atque eodem ipso Dei regna conquirantur, cæli diuitiæ & quidquid in illo boni est, imo & ipse Deus possideatur. Aptissimè dici potest ille dicitur,*

II. Sanguis Christi est pretiosus, redemeris & de lacu sine aqua captiuos tuos eduixeris. Non hoc solum attendendũ, quod pauper sis, sed quod tu quoque distitans sis & potentissimus, in sanguine id est in uirtute, merito & efficaciam tu sanguinis, iuxta communem S. Scripturam: In te oripiar à tentatione, & in Ps. 17. 6. Deo meo transgrediar murum. In te inimicos non timetis uentilabimus coram te in nomine tuo speramus in surgentes in nobis Quantum conijcio huic alludit Apostolus, adscribens uirtuti meritoque sanguinis huius Domini libertatem, humanique generis redemptionem. Quem proposuit propitiacione in sanguine ipsius. Itaque, quod præpheta dicit. In sanguine tuo, dicit Apostolus: in sanguine ipsius O pretiosum sanguinem, quantum in thesauro completur, quandoquidem hic solus sufficit omnibus totius mundi soluendis debitis, licet infinitis, & hinc tradendo pro captiuis omnibus per peccatum, qui omnem excedit numerum: deinde ut integrè & perfectè ex rigore satisfiat pro quocumque debito quo genus humanum Deo mandabat obstrictum. O sanguinem adeo pretiosum, ut in uirtute illius, & merito debita soluantur pretij infiniti, atque eodem ipso Dei regna conquirantur, cæli diuitiæ & quidquid in illo boni est, imo & ipse Deus possideatur. Aptissimè dici potest ille dicitur,

Rom. 3. 25.